

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm || Ianvarii Et Febrvarii

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10258

De S. Apollinari virgine.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77365)

Eius translatio.

gens timor ac tremor illū occuparet. Porrò Hincmarus, qui ab illo quintus fuit Rhenorum episcopus, decimo octavo Calendas Iulij transfuit sacras eius reliquias ad monasterium S. Theodoricī, vbi multa sunt patrata miracula, quæ studio breuitatis præterimus. Per illum sanè quicquid cum fide & religioso animi affectu petitur, obtinetur, præstante Domino nostro Iesu Christo, qui viuūt & regnat in secula seculorum.

VITA BEATAE APOLLINARIS VIRGINIS,
AVTHORE SIMEONE METAPHRASTE.

IANVARIVS.

Eccē quomodo etiā antiquæ moniales regulas habebant.

Imperante in primis pio Imperatore Anthemio, Imperatoris filio, qui habuit duas filias: ex quibus vna habebat spiritum immundum, altera autem ab ineunte ætate vacabat ecclesijs, martyrijs, & orationibus. Erat verò eius nomen Apollinaris. Cùm ea autē esset ætatis legitimæ, querebant eius parentes eam marito coniungere, ea verò nolebat.

Imperatore autem non parua affectus est molestia, quòd eam vellet iungere matrimonio. Cùm ea autem persisteret, & arrhas nollet accipere, ei dicunt eius parentes: Quid vis filia? Ea verò dicit eis: Rogo vos, vt me ad Deum adducatis, vt meæ virginittatis mercedem accipiatis. Illi autem cùm vidissent eius mētem esse adeò firmam & immobilem, & à Deo adeò fuisse amatam, dicunt ei: Speramus, filia, fore vt fiat Dei voluntas. Paucis verò post diebus adduxerunt ad eam monachas, quæ eā docuerunt psalterium & legere scripturas.

Peregrinationes ad loca sacra religionis ergo.

Quodam autem die cùm vterque considerent, ea dicit parentibus: Rogo vos, vt me dimittatis in loca sancta, vt orem & adorem sanctam resurrectionem & crucem venerabilem. Illi verò non habebant propositum dimittendi eam, quoniam eam magis amabant, quàm sororem eius, quæ vexabatur. Cùm autē interiecto aliquo spatio temporis, ea eis esset molesta, iussit Imperator, vt ad eam deferretur pueri & ancillæ, & aurum & argentum, & ei dicunt: Accipe filia, & recede: imple votum tuum. Deus enim vult te suam esse seruam: eaque in nauem imposita, his pueris consequentibus, dixerunt ei: Filia, memento nostri in sanctis locis. Ea verò dicit: Quomodo mihi satisfecistis, vos quoque in die malo liberabit Dominus. & parentibus valere iussis, cœpit nauigare.

Adorant beatam resurrectionem & venerandam crucem.

Cùm autem paucis diebus peruenissent Ascalonem, paucos dies illic manserunt propter maris iactationem. Ipsa verò orans in omnibus ecclesijs & monasterijs, eis quoque exhibebat, quæ erant necessaria. Aliquot autem post diebus, cùm inuenissemus comites, venimus in sanctam ciuitatem. Cumque in quendam locum diuertissemus propter nostras sarcinas, puerosque & ancillas, qui vnà erant, paululum requieuiimus. Eis autem dixit beata Apollinaris: Agite, adoremus beatam resurrectionem & venerandam crucem. Porrò autem eis orantibus, ea orabat pro suis parentibus. Cœpitque benefacere ijs, qui opus habebant. Ibant verò assidue ad monasteria virginum perennium, & ad eos, qui vitam agebant monasticam, & suppeditabat eis, quæ erant necessaria.

Quodam autem die dicit vni ex ijs, qui cum ea versabantur: Volo vos, si Deus velit, liberare. Hoc autem audito, affecti sunt molestia. Illa itaque dixit eis: Ne sitis animo anxij. Si Deus enim quid compungit meam humilitatē, præbebo ad vos alendos. Cumque ij accepissent eius benedictionem, ei ingentes gratias agebant. Cùm verò recessissent, abiit cum ijs, qui ei remanserant, ad Iordanem: & illic rursus præbuit ijs, qui

qui opus habebant. Cumq; illinc profecti essent, rursus veniunt in sanctam ciuitatem.

Elapsis autem aliquot diebus, cum suam complisset orationem, dicit eis, qui vna cum ea erant: Fratres mei, volo vos quoque liberare. Sed nunc eamus Alexandriam vsque, & sanctum Menam adoremus. Illi vero dixerunt: Vt iubes Domina. Cum descendisset autem Ascalonem, distribuit in via ijs, qui opus habebant: inuentoque nauigio, quod ibat Alexandriam, eò nauigarunt. Audiuit autem is, qui erat praeses eo tempore, & misit ad eam adorandam. Ea vero non passa est, sed noctu venit in pratorium, & adorauit praesidem & eius uxorem. Illi vero ad pedes eius prociidunt, dicentes: Quæsumus, Domina, cur sic fecisti? Nos misimus qui venirent ad tuos pedes, & tu Domina nostra venisti ad nostros pedes? Ea vero dicit eis: Vultis mihi rem gratam facere? Dicunt ei: Certe Domina. Ea vero dicit eis: Dimittite me, quoniam volo ire oratum ad sanctum Menam. Illi autem cum praclaris donis eam dimiserunt. Ea vero accipiens, omnia distribuit pauperibus.

*A dorare,
pro venerati.*

Cum autem in ciuitate mansisset paucos dies, ibat vbiq; in monasteria, & assidue eis suppeditabat. In eo autem loco, in quo habebat domum, inuenit vnam vetulam, cui praebuit modicam benedictionem, & dixit ei: Accipe soror, & abi in ecclesiam, & eme mihi vnum lebetonarium monasticum, & similiter humerale, & cucullam, & accipe etiam cingulum. Abiens vero vetula, ei hac in re inferuit. Cum ea autem attulisset, ei precata est, dicens: Deus te adiuuet, Mamma. Cumque accepisset, occultauit propter pueros. Quando autem voluit egredi ad sanctum Menam, ijs omnibus manumissis, dedit eis id quod erat ad victum necessarium, & eos dimisit. Illi vero ei bene precati, recesserunt.

Vestes monasticæ.

Cum autem secum accepisset eunuchum vnum, & vnum senem, naui venit in Lemnam. Cumque peruenissent ad aedes Philoxeni, didicit is qui erat illic Paramonatus, venitque cum magno apparatu, dicitque ei prociidens: Domina mea, vbi iubes me manere donec ascenderis, & tuam feceris orationem? Ipsa vero eum rogauit cum sacramento, vt nihil ad se afferretur. Dicit autem ei: Fac officium charitatis. Affer ad me quatuor animalia, vt ascendens adorem sanctum Menam. Ille autem die sequenti adduxit animalia. Ea vero dixit: Crede Domino, eis non infidebo, nisi eorum mercedem dedero. Cumque dedisset plusquam dari consueuisset, valedixit Oeonomo. Ipse autem recessit, accepta ab ea benedictione.

Cum ea autem ascendisset, fecit vt agaso etiam alterum animal ascederet. Cumq; peruenissent ad sanctum Menam, eius venerabile monumentum adorauere. Audiuit autem Oeonomus, & venit in clero ad eam adorandam. Illa vero ex eo affecta est molestia. Nolebat enim cognosci. Oeonomus autem eam rogabat, dicens: Domina, iube in domo mea. Ea vero dicit ei: Ego volo vnum diem manere in ecclesia, donec me Deus dimiserit eò, quò sum abitura. misitque ad eam sancti benedictionem. Distribuit autem ijs, qui opus habebant. Post tres vero dies dicit Oeonomo: Fungere officio charitatis. Præbe mihi vnam lecticam, vt abeam & adorem patres Scetis. Is autem accersito vno lecticario, dixit ei: In nomine Dei affer ad me lecticam. Ille vero dixit: Iussisti. Beata autem adducit ad se puerum, qui ei remanserat, & benedictione ei data, eum quoque dimisit, dicens, Ora pro me.

*Nota anti-
quum mo-
rem vene-
radi sepul-
cra Sancto-
rum.*

Cum sequenti autem die venisset lecticarius, mansit donec fuit vespera. Cumq; valedixisset Oeonomo & puero, ascendit in lecticam, habens intus vestes monachicas, & fecit vt ponere ascenderet eunuchus, ante autem lecticarius. Cœpitq; beata orare, cum esset intus, & à Domino Deo petere auxilium. Circa mediam autem noctem peruenit ad paludem prope fontem, qui vsq; in hodiernum diem dicitur Fons Apollinaris. Cumq; lectica pallas aperuisset, Dei prouidentia inuenit ambos dormientes. Cumque se vestibus exuisset mundanis, induit se monasticis, dicens: Qui dedisti principium, vt hunc sanctum assequerem habitum, fac me dignam, vt eum ad finem perducam congruenter tuæ voluntati Domine. Cumq; se signasset, deiecit se è lectica, & ingressa est paludem. Deus autem cum vidisset eius in ipsum charitatem, effecit vt quandiu vixit, ad nutrimentum ei palma suffecerit.

*Induit ha-
bitum mon-
asticum, &
degit in pa-
lud.*

Cum autem lecticarius & eunuchus excitati essent, & cognouissent eam non esse in lectica, valde sunt admirati. Inuenerunt enim vestes, quas ferebat, in lectica. Redeuntesque venerunt ad sanctum, & Oeonomo de ea retulerunt, eius quoque vestes

stes

stes ei ostendentes. Stupefactusque, in ciuitatem ingressus est cum leſticario & eun-
cho, & expoſuerunt Præſidi rem vniuerſam. Præſes verò perterritus, ſcribit epiſto-
lam ad patrem eius Imperatorem, ſignificans ei omnia cōſequenter, miſſis etiam eius
veſtibus. Accepta autem eius epiſtola & lecta, fleuit amarè. Cùm verò vidiffet etiam
veſtes filia, magis ſuis caligauit viſceribus, & cœpit flere cum matre eius, & toto fe-
nato. Poſteà autem quieuerunt, Deo agentes gratias. Dixit verò Imperator: Deus
qui eam elegiſti, cōfirma eam in tuo timore. Cùm omnes ergò rursùs fleuiſſent, qui-
dam ex ijs dixerunt Imperatori: Re vera, domine, ea eſt filia pij Imperatoris, ea eſt filia
tuæ potentia. Hinc magis apparuerunt tua bona opera. Cumq; ea dixiſſent, & his plu-
ra, omnes pro ea orabant.

Nota in tã-
ta virgine
vita auster-
ritatem.

Vide cõti-
nuas sancte
orationes.

Cùm beata autem multos annos manſiſſet in palude, & strenuè decertãſſet aduer-
ſus diabolum, euasiſt eius corpus tanquàm pellis testudinis. Exesum enim fuerat à cu-
licibus. Ipsa autem conſumpta fuerat ab abſtinentia, & à regula quam ſeiſam docue-
rat. Quando verò Dominus Chriſtus voluit eam facere dignam coronã ſanctorum pa-
trum, fecit vt ea egrederetur è palude. Ignorabatur autem ab omnibus, eam eſſe ſœmi-
nam, ſed putabatur eunuchus. Apparuit verò ei in ſomnis, qui dicebat: Si quis te inter-
rogauerit, quomodò voceris, dic, Dorotheus. Cùm eſſet autem manè, occurrit ei ſan-
ctus Macarius, & dicit ei: Benedic pater. Illi autem, data ſibi inuicem, charitate, ambu-
labant in ſolitudine. Interrogauit verò Dorotheus, dicens: Pater, quis eſt? Ille autem
dixit: Ego ſum Macarius. Is verò dixit: Fungere officio charitatis. Sinè me habitare
cum fratribus. Præbuit autem ei quoq; cellam protinùs. Totum ergò diem & noctem
intensè offerabat Deo ſupplicationes. Cœpit autem eam tentare diabolus noſturnis
viſionibus. Beata verò illa vehementer aduerſus eum decertabat, nè declararet ſe eſſe
mulierem. Se autem ſupra modum exercebat, neque eccleſiam relinquebat, nec regu-
lam, noſtèr diuque Deum orans.

Quodam autem die Abbas Macarius venit in eius cellam, & dicit ei: Fungere offi-
cio charitatis, bone frater: emitte nobis preces. Illa verò dicit: Pater, ego à te volo be-
nedici. Cùmque feciſſent preces, ſederunt. Eam autem rogauit Abbas Macarius, di-
cens: Dic mihi frater, vndenam venis, & quod eſt tibi nomen? Illa verò dixit: Vocor
Dorotheus, & cùm audiſſem de ſanctis, qui hinc ſunt, Patribus, volui vnã cum eis habi-
tare, ſi ſim dignus. Dicit autem ei rursùs ſenex: Quodnam opus facis? Ea verò dicit:
Faciam, ſi quid me iubet. Is autem oſtendit ei, vt faceret carenam. Deus verò volens
oſtendere eius animi fortitudinẽ, non declarauit Abbati Macario eam eſſe ſœminam,
ſed is tanquàm virum eunuchum eam eſſe putabat. Multas autem curationes Deus per
eam peregit.

Dæmon eã
frustrã co-
natur pro-
dere.

Proceſſu autem temporis dæmon, qui eſt bonis infeſtus, aggreditur eius ſorem,
quæ vexabatur à dæmone: erat autem cum Imperatoribus. Cœpitque eam dæmon la-
cerare, & dicere: Niſi me acceperitis, & tuleritis in ſolitudinem, ex ea non egrediar.
Volebat verò dæmon eius ſorem cõnuincere, quod eſſet ſœmina. Deus verò ob-
ſtruxit dæmonem, nè de ea diceret. Puellam autem valdè vrgebat dæmon, vt iret in ſo-
litudinem. Quidam verò ex proceribus cõſulunt Imperatori, vt eam mittat. Tunc Im-
perator dimiſit eam cum magno comitatu ad patres in ſolitudinem. Cùmque ij veniſ-
ſent in Scetim, nouit ſanctus Macarius, propter quamnam cauſam adſint in illo loco,
eisque progreſſus obuiã, excepit eos, & dixit: Quid huc acceditis, ò filij? Illi verò di-
xerunt: Noſter in primis pius Imperator Anthemius miſit filiam ſuam, vt per Deum cu-
retur & preces veſtras. Cùm eam autem accepiffet à cubiculario, deduxit eam ad Ab-
batem Dorotheum, & dicit ei: Fungere officio charitatis: Quoniam eſt filia Impera-
toris, & opus habet patrum precibus & veſtris. Ora pro ea, vt curetur. Hæc eſt enim
merces tua.

Hæc autem cùm audiſſet, cœpit flere, & dicere: Quiſnam ego ſum peccator, quod
de me talem concepiffis opinionem? flexisque genibus, dicebat: Concede mihi pater,
vt mea peccata defleã: nam multa ſunt. Ego enim ſum imbecillus, planeq; rudis & igna-
rus ad hanc rem. Dicit ei Abbas Macarius: An nõ ſunt etiam alij patres, qui per Deum
ſigna faciunt? Sed tamen hæc te manſit merces. Illa verò dicit: Fiat Dei voluntas. &
mota pœnitentia, eam accepit in cellam, & nouit eam eſſe ſorem, flensq; conque-
ruit. Eam autem amplexa, dixit: Benè veniſti ſoror. Dei verò opere fuit os obſtrictum
dæmoni,

dæmoni, nè argueret ancillam Dei, quòd esset fœmina. Cùm autem dæmon eam diù affligeret, per preces eum domuit.

Quodam autem die dæmon cœpit eam affigere. Illa verò exurgens, manus suas extendit in cælum, & flens Deo supplicauit pro sua sorore. Tunc clamans dæmon, dixit magna voce: O, vi pulsus à te egredior. Ea que prostrata, est egressus. Cùm eam autem accepisset, fert sanam in ecclesiam ad patrum pedes, dicens: Ignoscite mihi, quòd inter vos peccarim. Illi autem data pace, vocarunt homines Imperatoris, & eis tradiderunt sanam Imperatoris filiam. Qui adoratis omnibus patribus, profecti sunt ad Imperatorem. Fuitque magnum gaudium in ciuitatè propter filiam Imperatoris, Deumque glorificauerunt, videntes magnam puellæ modestiam. Beatus autem Dorotheus se magis humiliavit, supra modum exercens. Fuitque perfectus signifer.

Sororem
suam dæ-
moniacam
curat.

Diabolus autem rursus subit filiam Imperatoris, & facit vt prægna's appareat. Cœpitque Imperator affici magno dolore, & eam interrogauit, dicēs: Ex quo es prægna's? Ea verò illic nihil aliud respondit, nisi hoc solum: Nescio, vndenàm hoc mihi acciderit. Imperator verò eam magis examinabat. Tunc ei satanas hanc suggerit cogitationem, quòd monachus, qui eam circunducebat, ipse eam prægna'tem reddiderit. Tunc magna ira repletus Imperator, misit ad perdendum eum locum. Cùm autem principes quam celerimè abijissent in Scetim, quærun't intelligere ea, quæ illic fiebant, dicentes: Date nobis monachum, qui prægna'tem reddidit filiam Imperatoris. Dei verò sanctus Dorotheus his verbis auditis, in medium processit, dicens: Ego sum. Afflicti sunt autem sancti patres, & dixerunt: Nos quoque tecum ibimus. Ea verò dixit eis: Domini mei, solummodò orate pro me. Speroque in Deo & in vestris precibus, fore vt citò vos adorem. & abeuntes in ecclesiam, venerunt cum toto conuentu fratrum, factisque precibus simul egressi sunt, deducen'tes Abbatem Dorotheum. Sciebat enim Abbas Macarius, in illo nil esse mali.

Multum ei
inuder ma-
lignus dæ-
mon.

Cumque ij peruenissent ad Imperatorem, pròcidit ad eius pedes Abbas Dorotheus, dicens: Rogo tuam pietatem, vt cum silentio audiat de tua filia. Eamus seorsum, & ego vobis narrabo omnia. Non est enim ei allatum vitium, nec habet quidquam mali, absit. Postquam autem iuerunt seorsum ipsa & parentes eius, dixit eis: Per Dominum promittite mihi, quòd si cognoueritis veritatem, dimittetis me in locum meum. Quod cum ei promississent Imperator & eius vxor, dixit eis: Qui post Deum sanam fecit filiam vestram, est mea humilitas per patrum preces. Illi verò his auditis obstupesciti, manserunt muti & attoniti. Eis autem dixit: Ego vos de hac re faciam certiores. & aperto collo sui colobij, ostendit suas mammas, & dixit: Pater, ego sum tua filia Apollinaris. Quod cum audijissent eius parètes, obstupuerunt, & multæ fuscæ sunt in illo die lachrymæ. Adduxerunt autem suam sororem, & dixerunt ei: Nostine hunc? Illa verò respondens, dixit: Re vera hic est ille eunuchus, qui post Deum me sanauit. & pròcidens ad eius pedes, rogauit eum de suo vtero. Qui cum eam erexisset, & eius vtero manus imposuisset, eam sanam reddidit. Cùm hoc autem vidissent, admirati sunt, & Deum glorificauerunt. Dixerunt itaque: Verè hæc est filia nostra Apollinaris. Fuit autè fletus cum gaudio in aula Imperatoris.

Venit ad
parètes su-
os, & pude-
facit dæmo-
nem.

Cùm autem paucos dies versata esset apud parentes, omnia eis narrauit. Quæ cum audijissent, Deum laudauerunt. Rogauerunt verò eam, vt cum eis maneret, sed non tunc persuaserunt. Propterea autem quòd ei promiserant, eam cum multis lachrymis emiserunt. Rogauit autè parentes suos, vt pro se orarent. Illi verò ei dicunt: Deus cui fuisi desponsa, ipse perficiet tecum misericordiam. Memento autem nostri, filia, in sanctis tuis precibus. Quam cum amplexi essent, ipsam dimiserunt. Voluerunt autem ei dare pecuniam ad vsus patrum, sed eas non accepit, dicens: Patres mei non habent opus pecunijs huius mundi, nè à bonis excidamus cælestibus. Factisque precibus, dimiserunt suam filiam lætantem & exultantem. Cùm ea autè venisset in Scetim, susceperunt eam fratres & patres, & Deum laudauerunt, quòd redijisset frater eorū sanus, & diem festum ei fecerunt.

Non vult
recipere
pecuniam.

Paucis autem post diebus, quando cognouit se esse è mundo exituram, dicit Abbatì Macario: Fac officium charitatis. Si contigerit me è vita excedere, nè me compo-
nant monachi. Is verò dicit ei: Quomodò potest hoc fieri? Ea autem consummata, venerunt sancti patres, vt sanctum eius corpus lauarent. Viderunt autem eam esse sexu fœmi-

Migrat ex
hac vita.

fœminam, & exclamârunt, dicentes: Gloria tibi Christe, qui multos habes sanctos occultos. Admiratus est autem Abbas Macarius, quòd hoc sibi non fuisset reuelatum. Vna verò nocte videt visionem, quæ ei dicit: Nè angaris propterea. Oportet enim te coronari cum sanctis patribus, qui sunt à seculo. Tunc ei narrauit vitam & nomen beata. Allatisq; sanctis eius reliquijs, eam posuerunt ad Orientem sanctæ Ecclesiæ, in antro Abbatis Macarij cum gaudio & gloria vsque in hodiernum diem, per Deum & sanctos patres: & post sanctæ dormitionem peraguntur curationes, gratia & clementia Domini nostri Iesu Christi. Cui gloria & potentia in secula, Amen.

Fiunt miracula ad reliquias eius.

VITA BEATI SIMEONIS SERVI DEI, PER THEODORETVM EPISCOPVM CYRENSEM SCRIPTA, Alberico Longo Interprete. Est autem in Philotheo (sic enim appellatur liber) Cap. 26.

5. IANVAR.

Simeonis Stylitæ patria.

Matth. 5. Luc. 6.

Videt visum.

Fit monachus.

Simeonem virum illustrem, ac maximè terrarum orbis miraculum, nouère quidem omnes, & qui Romano imperio subiecti sunt, & Persæ, & Indi, & Medi, & Aethiopes, & ad Scythas etiam Nomadas huius gestorum fama aduolauit. Ego verò, quanuis omnes ferè homines eius actionū testes habeam, illarum tamen narrationem aggredi pertimesco: nè, quoniam supra humanam naturam sunt, omnemq; fidem excedunt, fabulosa & ab omni prorsus veritate remota posteris esse videantur: Homines enim ea, quæ de alijs dicuntur, natura sua metiri consueuerunt: & quæ sibi quisque facilia factu putat, æquo animo accipit: supra ea, veluti ficta pro falsis ducit. Sed quoniam id illis tantum, qui diuinarum rerum imperiti sunt, accidit: periti verò, pijq; homines multi sunt, qui quidem, spiritus sancti gratia suadente, tantum aberit vt non credant, vt etiam maximam fidem præsent: omnia eius gesta audacter, alacriterq; percurram: illinc autem initium faciam, vnde vir hic sanctus vocatus est.

Oppidum quoddam intra nostros Cilicumq; fines situm est, quod incolæ Sisân appellant. Hinc oriundus Simeones, ouis gregibus pascendis primùm à parentibus præfectus est, vt in hac re etiam viris magnis æquari posset: nempe Iacob patriarchæ, Iosepho viro prudenti, Mosi legislatori, Dauidi regi & Propheta, ac omnibus demùm sanctissimis illius classis viris. Cùm autem multa vi niuium oues in stabulis manere cogentur, exiguum illud ocium nactus, ad sacrum templum vnà cum parentibus, vt ipsemet mihi narrauit, profectus est: vbi cùm euangelicam vocem accepisset, quæ flentes ac lugentes, beatos: ridentes verò, miseros esse dicebat, quæque illos fortunatos appellabat, qui mundam animam possiderent, adstantium quendam interrogauit, ecquonam precio poterit sibi quisquam hæc omnia comparare. Qui sanè respondens, Si monasticam, inquit, vitam, summamq; philosophiam sectatus fuerit. Quare accepto verbi Dei semine, atque in intimis pectoris penetralibus reposito, in propinquum sanctorum martyrum templum se contulit, vbi prostratus humi, eum qui omnes vult saluos fieri, rogabat, vt sibi rectum pictatis iter ostenderet. vbi cùm hoc pacto diù moraretur, somno oppressus est: mox visione quadam ità se affectum dicebat, vt fundamenta quadam effodere videretur.

Dum hæc agerem, inquit, vocem adstantis cuiusdam audio, altiùs effodi opus esse dicentis. Cuius ego imperio obsecutus, in isto operi: re tandem, vt mihi videbatur, peracta, me ad ocium referebam, cùm rursus ille mihi adhuc effodiendum esse dicit. Cùm hæc ter aut quater fieri imperasset, satis, inquit: nunc autem si edificium perfici cupis, indefessè tibi laborandum est: nam absque assiduo labore fieri quicquam non potest. Quod sanè vaticinium verum fuisse res ipsa indicat: quæ enim deinceps ab eo gesta sunt, naturam omnem excedunt. Nam cùm illinc surrexisset, cõfestim in propinquum monachorum cœtum se contulit, vbi biennio commoratus, summamq; apud eos virtutem affectus, Teledam, de qua supra mentionem fecimus, profectus est: apud quam magni diuiniq; viri Ammianus & Eusebius gymnasticam palæstram instituerant. Sed non